

Raport narativ privind Conferința absolvenților Școlii Europene Ovidiu Șincai Predeal, 26-28 septembrie 2014

În perioada 26-28 septembrie 2014 a avut loc, la Predeal, Conferința absolvenților Școlii Europene „Ovidiu Șincai”, cu titlul *Un proiect pentru România – rolul noilor generații*. La seminar au participat 54 de cursanți din cele 10 ediții ale școlii organizate până în prezent, dintre care 28 femei și 26 bărbați; 36 din București și 18 din provincie; 18 membri ai partidelor politice, 15 funcționari publici, 6 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, 5 jurnaliști, 5 oameni de afaceri, 3 juriști și 2 cadre didactice universitare. Media de vârstă a participanților a fost de 36 de ani. Prelegerile au fost susținute de către:

- **Csaba Asztalos**, Președinte al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării – „**Combaterea discriminării – prim pas către societatea incluzivă**”;
- **Mircea Aurel Niță**, Profesor, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București – „**Pregătirea noilor generații pentru comunicarea în spațiul public**”;
- **Ionuț Pandelică**, Profesor, Facultatea de Administrarea Afacerilor, Academia de Studii Economice, București – „**Percepție și realitate: mecanismele emoționale ale mediului socio-economic**”.

Vă prezentăm în continuare principalele idei care s-au conturat în urma cursurilor:

1. Csaba Asztalos – „Combaterea discriminării – prim pas către societatea incluzivă”

În prima parte a cursului au fost enunțate o serie de idei pe marginea temei combaterii discriminării. În orice societate democratică este nevoie de dialog, însă într-un mod diferit de ceea ce se înțelege prin acest termen în spațiul public, care este constrâns de goana după senzațional, voturi etc. La nivelul societății românești, procesele de integrare în NATO și UE au generat progrese importante în domeniul drepturilor omului. Totuși, după 2007, la nivel european situația drepturilor omului a cunoscut un regres (de exemplu, cel mai vizibil în Ungaria).

În cazul României, după 2007 nu mai există un proiect clar al societății pentru viitor. Există ideea că în 2018, când se sărbătorește centenarul Marii Uniri, să existe o unitate a tuturor românilor. Acesta este însă un proiect pe termen scurt și doar la nivel discursiv în cadrul unor ministere. După alegerile prezidențiale din 2 și 16 noiembrie, ar fi utilă organizarea unei mese rotunde, de genul celei organizate în 1995 la Snagov,

la care să participe toate forțele politice reprezentative și care să stabilească un nou proiect comun de viitor.

Odată cu modificarea Constituției în 2003, succesiunea de alegeri s-a intensificat: în loc de alegeri generale la fiecare patru ani am avut alegeri în 2004, 2007, 2008, 2009, 2012, 2014 și vom avea în 2016 și 2019. Acest fapt a avut loc în condițiile în care în România nu există o cultură funcțională de continuitate în actul de guvernare. Totuși, Constituția reglementează limitele puterilor în stat și nu toate situațiile care pot apărea. Modificarea prea frecventă a Constituției nici nu ar fi benefică statului de drept și consolidării democrației

Constituția României nu presupune elementul etnic, ci doar cetățenia, care

include și minoritățile naționale. Discursul cu recurs la ură de tip rasist este exacerbant, în special împotriva romilor, dar și a maghiarilor și evreilor. Recursul la lege în unele comunități nu constituie, însă, din păcate, o obișnuință. De asemenea, mass-media suferă de derapaje consistente în domeniul

discursului de ură, iar Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) nu este destul de eficient. Nici Avocatul Poporului nu are un rol consistent în domeniul drepturilor omului.

Problema amenzilor pentru nerespectarea drepturilor omului este că ele se pot transforma într-un impozit, care ar putea fi plătit indiferent de consecințe. Acest lucru apare pentru că nu se insistă pe efectul moral al sancțiunii, care este mai important decât cel pecuniar.

Zona extremismului politic din România a avut o evoluție destul de interesantă. În mod tradițional, începând din anii '90, Partidul România Mare (PRM) a promovat un discurs extremist la adresa minorităților de orice fel. Totuși, nu am avut cazuri de conflicte violente în ultimii 20 de ani. În prezent, însă, toate partidele au lideri cu discurs de acest tip, ceea ce este mai periculos. Din păcate, mass-media, în loc să condamne acest tip de discurs mai degrabă le exacerbează.

În partea a doua a cursului a avut loc o dezbatere între participanți, cu moderarea lectorului, pe tema discriminării romilor. S-a pornit de la ideea că migrația populației române în Occident duce la acuzarea României că nu face destul pentru această comunitate. Realitatea este că mare parte a romilor este integrată în societate, dar există o parte importantă care trăiește în ghetouri și nu beneficiază de o calitate satisfăcătoare a educației.

O altă problemă este că nici un guvern nu și-a asumat strategia pentru integrarea acestor grupuri de romi, care sunt cele mai vizibile. Aceeași problemă se regăsește și în cazul minorităților de orice fel (hipoacuzici, persoane cu HIV etc.), cărora nu li se asigură un standard minimal de nediscriminare. Din păcate, programele partidelor politice nu pun accent pe această tematică și pe drepturile omului în general.

Concluzia a fost că principalele cauze ale tensiunilor în relația cu minoritățile rezidă în lipsa de aplicare a legislației deja existente. Contextul internațional poate determina o reșezare a lucrurilor pe plan intern, așa cum s-a întâmplat și în trecut, iar apartenența la structurile euro-atlantice este o garanție în acest sens.

2. Mircea Aurel Niță – „Pregătirea noilor generații pentru comunicarea în spațiul public”

În cadrul primei părți a cursului au fost enunțate o serie de concepte teoretice privind comunicarea. Ideea de la care s-a pornit a fost că suntem înconjurați de un ocean energo-vibrațional. În cadrul acestui câmp, creierul uman poate face orice. Integrarea informației se face prin armonizarea între noua și vechea cunoaștere, respectând coerența sinelui. Mințile noastre pot fi deschise sau închise la nou, în funcție de evoluția fiecăruia.

Contradicțiile interne și externe, care trebuie armonizate, sunt acele întrebări fundamentale care ne ajută să trecem de la inteligența emoțională la noua inteligență de tip cuantic, inteligența spirituală. Aceasta se poate face, însă, doar printr-o abordare transdisciplinară. Inteligența spirituală este spațiul tuturor posibilităților și se bazează pe managementul sentimentelor. În Orient, copiii studiază încă din primele clase primare cultura păcii și armoniei spirituale, care pune accent pe dezvoltarea atenției, puterii de concentrare și păstrarea lucidității.

Întrebările fundamentale pentru dezvoltarea inteligenței cuantice sunt simple, dacă folosim cunoașterea nu în scop egoist, ci pentru a dăruia celorlalți. După criza economică și financiară din 2008, a apărut un nou curent al școlii de management, care pune accentul pe conceptul de „fericire”, menționat în Rezoluția ONU nr. 65/309/2011, bazat pe

Raportul Jacques Delors. În acest raport se constată că nu există nici o corelație între nivelul Produsului Intern Brut (PIB) și fericirea unei națiuni. În contextul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, stabilite Adunarea Generală a ONU, politicile publice trebuie orientate spre

obținerea fericirii. Însă doar câteva state au menționat acest obiectiv în documentele lor oficiale; este vorba despre Bhutan, Marea Britanie și România.

Fericirea depinde în mod esențial de tipurile de emoții care ne caracterizează. Acestea pot fi de tip iubire / compasiune sau frici, care generează ură, gelozie, invidie, supărare, tristețe și răzbunare. Emoțiile dezvoltă energii de câteva mii de volți, iar creierul uman rezistă la aceste tensiuni pentru că este format în cea mai mare parte din apă. Emoțiile bazate pe iubire și compasiune sunt catalizatoare de cunoaștere, iar cele bazate pe frici sunt inhibitoare de cunoaștere.

Cel mai perfid procedeu de manipulare existentă în prezent este dualismul, de exemplu prin adăugarea particulei „nou” la orice termen. Se induc, astfel, noi nevoi care nu sunt necesare sau așteptări, dorințe, aspirații care creează dependență. Propagarea violenței, sexului și corpului material în mass-media duce la transmiterea unor energii negative, care afectează libertatea de a discerne a oamenilor. Rezultatele se pot observa după o perioadă mai mare de timp (10-15 ani). Atacarea valorilor unui popor, a miturilor sale simbolice, duce la bulversarea sistemului său de valori și la facilitarea manipulării în masă.

Dualismul minții umane funcționează pe modelul asocierilor bun-rău, gras-slab, înalt-scund, frumos-urât, cald-rece, lumină-întuneric. Adevărul este, însă, o sumă a adevărilor sectoriale. Întrebările la care trebuie să răspundem pentru a ne clarifica sunt următoarele: (1) Cine sunt eu cu adevărat? (2) De ce am acești părinți și nu alții? (3) Care este misiunea mea în această viață?

În partea a doua a cursului participanții au vizionat un film despre relația dintre mentalul individual și mentalul colectiv. Există un raport foarte important între mentalul individual și cel colectiv, care ține cont de evoluția clasică a unui individ de la naștere la maturizare și până la moarte / transcendere. În accepțiunea tradițională, mentalul colectiv domină mentalul individual. Mentalul colectiv există la naștere, însă include și „egoul colectiv”, influențat de elementul cultural.

În situații noi, elementele raționale nu mai sunt utile, deoarece nu mai predomină la nivelul comunicării, în schimb sunt utile elementele din emisfera emoțională. Mentalul colectiv intră în relație cu mentalul individual prin sincronism / convergență, indiferență / neutralitate sau divergență. Există și situații când mentalul individual transcende mentalul colectiv. Această situație apare atunci când este atins nivelul optim de echilibru interior și exterior.

3. Ionuț Pandelică – „Percepție și realitate: mecanismele emoționale ale mediului socio-economic”

În prima parte a cursului au fost menționate o serie de concepte fundamentale legate de tema prezentării. Capacitatea de a conduce reprezintă capacitatea de a reuși prin alții. Economia este doar o realitate din mai multe realități existente. În încercarea de a discerne aceste realități, percepția este esențială. Suntem prizonierii propriei noastre percepții, în legătură directă cu educația de care am beneficiat.

Nu putem schimba realitatea, însă putem schimba percepția asupra ei. Fiecare dintre noi acordăm o anumită semnificație realității. Acest proces are loc în urma unei decizii, care este o asumare, un act de alegere între mai multe alternative. Abilitatea se a lua decizii duce la generarea unui set de acțiuni care produc rezultate, performanțe.

Societatea noastră este centrată pe vectori materiali (am – fac – știu – obțin, însă ordinea poate fi diferită). Fiecare are propria percepție asupra realității, care este cauzată de deleție, generalizări, nominalizări (realități externe) sau de propriile noastre experiențe (memorie operațională sau informațională). Există apoi un sistem de interpretare (bazat pe sistemul de convingeri) și un sistem de evaluare (sistem de valori).

Deleția reprezintă refuzul de a percepe evidența. Uneori, interpretarea nu are nici o legătură cu realitatea, este doar o semnificație atribuită realității. Deciziile noastre sunt influențate și de mediu, abilități, sisteme de convingeri, sisteme de valori. Convingerile sunt elemente de blocaj și protecție care apar independent de noi.

Avem șapte canale prin care culegem informația, folosind un model binar, de

tip adevărat-fals, dintre care cinci sunt bazate pe simțurile primare: vizual, auditiv, chinestezic, olfactiv și gustativ. Pentru a percepe realitatea trebuie, însă, să avem o abordare integrativă; trebuie să răspundem la câteva seturi de întrebări. Primul set, care privește deleția, este compus din

întrebările „Ce?”, „Comparativ cu ce?”, „Unde?” „Cât?”. Răspunsurile sunt caracterizate prin folosirea de verbe, adverbe, substantive imprecise.

Un al doilea set de întrebări, care privește relația cu ceilalți, este format din întrebările „Cine?” și „Pentru cine?”. Al treilea set de întrebări, privind generalizarea, se bazează pe „Chiar?”. Generalizările sunt absolutizări, caracterizate prin cuvinte ca „întotdeauna” și verbul „trebuie”, atât în sens de obediență cât și de revoltă, care exprimă necesitate, posibilitate, acceptabilitate și importanță.

Un alt set de întrebări, privind acuzațiile și nominalizările, se bazează pe „Cum?” și pe relația cauză-efect. În relațiile interpersonale nu trebuie aplicată această metodă, pentru e că e rezultatul unei singure percepții. Rezultatul trebuie să fie adaptabilitatea. Folosirea echivalenței complexe de tip cauză-efect poate duce la crearea unei percepții false prin manipulare.

În sfârșit, un ultim set de întrebări, privind nominalizarea, se bazează pe interogația „Ce te face să crezi asta?”. Drept răspuns se află ceea ce este ascuns și se obține percepția corectă asupra informației.

În partea a doua a cursului, participanții au adresat întrebări lectorului și au intrat în dezbateri între ei. S-a ajuns la concluzia că, în plan individual, sunt

importante talentul, abilitățile și competența. În ceea ce privește rezultatele, acestea depind de centrarea pe problemă sau pe soluție. În cazul centrării pe problemă, după identificare acesteia se caută vinovații, care oferă argumente și justificări pentru un eșec care nu este asumat de nimeni. În cazul centrării pe soluții, după identificarea acestora sunt identificate resursele pe baza experienței dar și prin învățare, după care este asumată responsabilitatea, ceea ce duce la un leadership eficient.

